

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou v právní věci
žalobce: M.M., zastoupeného: Mgr. Tomáš Císař, advokát, se sídlem Vinohradská 1233/22, Praha 2, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky, IČ 00007064, Nad Štolou 936/3, 170 00 Praha 7,** v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26.10.2016 č.j. OAM-105/LE-LE05-ZA04-2016,

t a k t o :

- I. **Žaloba se z a m í t á.**
- II. **Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou domáhá zrušení výše označeného rozhodnutí žalovaného, jímž nebyla udělena mezinárodní ochrana žalobci podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., zákona o azylu, ve znění pozdějších předpisů.

Žalobce v žalobě namítal, že napadené rozhodnutí nevychází ze spolehlivě zjištěného stavu věci a v rozporu s § 68 odst. 3 správního řádu (dále jen „s.ř.“) je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Dále žalobce poukázal na ustanovení § 68 odst. 2 s.ř. s tím, že v rozporu s § 18 odst. 2 s.ř. není účastník řízení náležitě definován, kdy podle uvedeného ustanovení pro

náležitou definici účastníka řízení je nezbytné uvedení jména, příjmení, data narození a místa trvalého pobytu, případně jiný údaj podle zvláštního zákona. Dále podle žalobce absentuje v rozhodnutí uvedení relevantního kompetenčního právního ustanovení tak, aby byl řádně definován věcně a místně příslušný správní orgán, který je oprávněn ve věci rozhodovat. Závěry správního orgánu jsou podle žalobce při posouzení důvodnosti udělení azylu podle § 12 zákona o azylu protichůdné, když žalovaný uvádí, že žalobce nebyl ve své vlasti členem politické strany, ani nevyvíjel žádnou činnost k uplatnění politických práv a svobod, avšak toto není jedinou podstatnou skutečností, kterou je nutno zkoumat při posouzení otázky udělení politického azylu. Žalobce má v tomto směru rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Ve vztahu k neudělení tzv. humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu je podle žalobce rovněž napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Žalobce připomněl, že opustil svoji vlast jako malé dítě, kdy nikoliv v důsledku vlastního pochybení se ocitl ve složité situaci. Žalobce fakticky v Rusku nikdy nežil, nemá tam žádné zázemí ani nemá k zemi žádný vztah. V důsledku toho, že si při nabytí zletilosti nevyzvedl cestovní doklad, který si byl povinen vyzvednout osobně na území domovského státu, dostal se na černou listinu, kdy takové osoby jsou v hledáčku státních institucí, což je nyní prohloubeno tím, že žalobce požádal mimo Rusko o udělení mezinárodní ochrany. Žalobce tvrdil, že mu na území Ruska hrozí okamžité nasazení do armády, navíc bude mít problémy s ohledem na žádost o mezinárodní ochranu a s ohledem na to, že si nevyzvedl občanský pas, čímž porušil své povinnosti a jeho jednání je v Rusku považováno za zřeknutí se státního občanství. Žalovaný v napadeném rozhodnutí potvrzuje možné problémy žadatelů o mezinárodní ochranu, avšak odmítá je s ohledem na nekonkrétnost tvrzení žalobce. Žalobce však není schopen přesně konkretizovat, jak s ním bude zacházeno po návratu do vlasti. Již sama možnost postupu, který vyvolává důvodné obavy, je však odůvodněnou obavou z pronásledování. Podle žalobce celá jeho rodina se nachází na území České republiky (dále jen „ČR“). Žalobce odešel s matkou a otcem z Ruska, kde rodičům bylo vyhrožováno ze strany mafie. V té době byl žalobce nezletilým dítětem, nicméně tím spíše může obtížně odhadnout, jaké problémy mu mohou na území Ruska hrozit. Azylant nemůže často sám znát veškeré detaily odůvodňující jeho žádost. Podstatné je existující riziko, kterému bude při návratu do vlasti vystaven. Ohledně rozhodnutí o tzv. doplňkové ochraně podle § 14a odst. 1 a 2 písm. b) zákona o azylu žalobce připomněl, že újmu spatřuje v nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. Tato rizika podle žalobce nelze vztahovat na nebezpečí ze strany státních orgánů, ale na jakékoliv nebezpečí pro cizince. Dle názoru NSS vyjádřeného v rozhodnutí č.j. 2Azs 71/2006-82 *„povinnost nevystavit žadatele o azyl mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestu (článek 3 Úmluvy o ochraně základních lidských práv a svobod ve znění protokolu č. 3, 5, 8, vyhlášené pod č. 209/1992 Sb.) je dána, hrozí-li reálné nebezpečí, že takovému zacházení bude vystaven.“* Žalobce uváděl, že by se v případě návratu do vlasti dostal do oblasti postižené válkou, byl by nucen se pravděpodobně do války zapojit, což vzhledem ke svému přesvědčení odmítá. Žalovaný zcela odmítl možnost, že by žalobci tato újma hrozila. Žalobce se obává nejenom probíhajícího konfliktu, ale i vyděračů, kvůli nimž musela jeho rodina opustit domovský stát. Žalobce nemůže spoléhat na pomoc státních orgánů s ohledem na rozsáhlou korupci potvrzenou i správním orgánem shromážděnými podklady a rovněž vzhledem k podané žádosti o mezinárodní ochranu a odmítnutí občanství. Žalobci také nebyla podle jeho tvrzení nikdy doručena řádně výzva k seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí a neměl

možnost se k nim vyjádřit. Navíc nebyl ze strany správního orgánu po ukončení dokazování vyrozuměn právní zástupce žalobce, který rovněž nebyl přítomen tomuto úkonu.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě připomněl, že žalobce v zemi původu potíže neměl, neboť při odchodu byl mladší sedmi let. Na území ČR pobýval nelegálně. Svoji identitu prokazoval vědomě falešným maďarským cestovním pasem. Na základě toho byl policií zajištěn. O azyl žádá po velmi dlouhé době, neboť se ocitl v situaci, kterou zavinil a dlouhodobě neřešil. Žádné problémy v zemi původu neměl, nikoho tam nezná a tamní poměry mu nejsou známy. Důvodem jeho žádosti je snaha o legalizaci pobytu v ČR. Návrat do vlasti žalobce odmítá z obavy z nástupu základní vojenské služby a proto, že si nevyřídil ruské doklady. K ustanovení § 12 písm. a) a b) zákona o azylu žalovaný zkonstatoval, že vzhledem k tomu, že žalobce odcházel z Ruské federace mladší sedmi let, lze logicky předpokládat, že na jeho straně žádné azylově relevantní důvody nebyly a nebyl vystaven v Ruské federaci pronásledování za uplatňování politických práv a svobod. Žalobce prokazatelně ve vlasti nevyvíjel žádnou činnost, pro niž by měl být státními orgány pronásledován. K otázce humanitárního azylu žalovaný znovu poukázal na žalobcův několikaletý nelegální pobyt na území ČR bez snahy toto zákonným způsobem upravit. Za takovou snahu nelze považovat opatření si falešného maďarského pasu. Jde zcela k tíži samotného žalobce, že se na základě této nečinnosti dostal do situace, kdy mu hrozí nucené opuštění území ČR. Nadto na udělení humanitárního azylu není právní nárok, je udělován ve výjimečných případech, kdy nebyl shledán důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu a současně by bylo zcela nehumánní azyl neudělit. Žalovaný takové skutečnosti neshledal. Žalovaný namítal, že žalobci v souladu s § 36 odst. 3 s.ř. byla dne 26.8.2016 dána možnost seznámit se s podklady rozhodnutí a vyjádřit se k nim. Žalobce tohoto využil a k podkladům se vyjádřit nechtěl, pouze sdělil, že je v nich to, co ví. Nenavrhl ani doplnění do podkladů.

Součástí správního spisu jsou rozhodnutí o správním vyhoštění žalobce a rozhodnutí o zajištění cizinců a informace žalobci o možnosti podat žádost o udělení azylu ze dne 14.8.2016. Dne 18.8.2016 žalobce požádal o udělení azylu s tím, že je zde s rodiči od svých sedmi let, vystudoval tu základní i střední školu, našel si tu kamarády, přátele, záliby, práci i přítelkyni. Jeho celý život je tady, Rusko je pro něho cizí země. S rodiči se přistěhovali, protože jim v Rusku hrozilo nebezpečí, a v den své plnoletosti si měl jet pro svůj pas, což neučinil. Jeho rodiče měli strach z vojny, že už se nevrátí. Mnoho let byl žalobce bez dokladu a dostal strach z deportace. Pokud bude deportován, označí ho za vlastizrádce. Za člověka, který utekl z vojny, odmítl pas i ruské občanství. Žalobce má za to, že ho odvedou na frontovou linii do Sýrie nebo do Afghánistánu. Pokud bude deportován do Ruska, bude v zásadě poslán do cizí země na smrt. Do Poskytnutí údajů k žádosti o azyl ze dne 26.8.2016 žalobce doplnil, že zde žije od roku 1993, kdy byl zapsán v pasu své matky. Tehdy byl v Rusku chaos, jeho otec měl malou firmu, jednou k nim přišla mafie a řekla, že pokud nebude platit, pořežou mu rodinu. Před tímto utekli. S tím už dnešní důvody žádosti podle žalobce nesouvisí. Žádá proto, že zde žije celý život, nemá žádné doklady a Rusko je pro něho cizí země. Kdyby se tam vrátil, nikoho tam nezná, neví, jak to tam chodí. Navíc dle jeho názoru tam stále vládne chaos, považovali by ho za zrádce, který odmítl jejich občanství. Při pohovoru žalobce popisoval, že když mu bylo 18 let, nevyřídil si ty ruské občanství, neboť rodiče se báli, že kdyby jel do Ruska, tak by ho chytli a vzali do armády. Rodiče se to snažili vyřešit odsud, ale to nešlo, protože pro první ruský pas si každý musí dojet osobně. Mezitím

čas běžel a už nechtěli jít na nějaký úřad, protože měli obavy z vyhoštění. Takže si žalobce obstaral falešný maďarský doklad a na základě něho požádal o přechodný pobyt. V Rusku žádné problémy neměl, byl tam pouze jako dítě. Žádal o udělení mezinárodní ochrany z důvodu potřeby legalizovat pobyt v ČR a dále z obavy, že by ho mohli v Rusku odvést do armády a poslat někam do Sýrie nebo do jiné země. Dosud povolán nebyl. Obával se, že o něm budou říkat, že zradil vlast a že by ho mohli zavřít. Dále se obával obecného bezpráví, že by se mu mohlo něco stát a nemohl by se bránit, když tam nemá žádné kontakty.

Správní orgán opatřil výroční zprávu Amnesty International ze dne 24.2.2016, výroční zprávu Human Rights Watch z 27.1.2016, výroční zprávu Freedom House ze dne 27.1.2016 na téma Svoboda ve světě, informaci Ministerstva zahraničních věcí USA z 25.6.2015 týkající se dodržování lidských práv za rok 2014, zprávu Amnesty International z dubna 2016 týkající se rozsudků smrti a poprav v roce 2015, informaci Ministerstva zahraničních věcí ČR ze dne 3.6.2016 týkající se situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti a informaci Ministerstva zahraničních věcí ČR z 21.5.2015 rovněž týkající se návratu do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí.

Podle protokolu o seznámení se s podklady pro rozhodnutí ze dne 26.8.2016 byl žalobce seznámen s podklady pro rozhodnutí správního orgánu. Vyjádřit se k nim nechtěl, ani navrhnout jejich doplnění nechtěl. Následovalo udělení plné moci zástupci žalobce, který současně sdělil písemně, že má zájem nahlédnout do spisového materiálu, byl mu stanoven termín 7.10.2016, ale podle úředního záznamu z tohoto dne se právní zástupce k nahlédnutí do spisu nedostavil.

V žalobou napadeném rozhodnutí žalovaný konstatoval, že důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany je snaha žalobce legalizovat pobyt v ČR, přičemž návrat do vlasti odmítá rovněž z obavy z nástupu do základní vojenské služby, protože si nevyřídil ruské doklady. Žalobce uváděl, že se o politiku nezajímá. I s ohledem na věk, kdy opustil Rusko, lze dle žalovaného logicky předpokládat, že tam nebyl vystaven pronásledování. Ani po odchodu z vlasti nevyvíjel činnost, díky které by byl státními orgány své vlasti pronásledován. Žalovaný nedospěl ani k závěru, že žalobce by měl mít odůvodněnou obavu z pronásledování dle § 12 písm. b) zákona o azylu, či že by mu takové pronásledování hrozilo v případě návratu do vlasti. Žalobce neuváděl žádnou skutečnost o tom, že by se stal terčem zájmu státních orgánů či jiných skupin, které by státními orgány byly podporovány, když za důvod žádosti označil zejména legalizaci pobytu. Na území ČR vystupoval pod falešnou identitou. Návrat do vlasti odmítá z obavy z možného nástupu základní vojenské služby, má obavy z obecné situace v Ruské federaci. Podle žalovaného za ničím nepodloženou domněnku lze považovat tvrzení žalobce o potížích, které by mohl mít, protože si nevyzvedl ruský cestovní doklad. Žalobce nebyl schopen tuto obavu nijak specifikovat. Žádost podle žalovaného vyznívá účelově a žalovaný konstatoval, že výčet důvodů pro udělení azylu je podle § 12 zákona o azylu je taxativní a právní úpravu pobytu cizinců na území ČR obsahuje zákon o pobytu cizinců. Žalovaný poukázal na rozsudek NSS v Brně sp.zn. 7Azs 187/2004 ze dne 24.2.2005, podle kterého je azylové řízení prostředkem ochrany příslušníků cizích států, kteří jsou na území státu původu vystaveni pronásledování ve smyslu zákona o azylu nebo mají odůvodněný strach z takového pronásledování. Zákonodárce nekonstruoval toto řízení jako prostředek k legalizaci pobytu na území ČR ani jako možnost získat pracovní

povolení. Jestliže stěžovatel žádá o legalizaci pobytu, musí se podrobit režimu jiného zákona bez ohledu na složitost mechanismů, které tento upravuje. Žalovaný připomněl, že žalobce přicestoval do ČR v roce 1993, ale žádost o udělení mezinárodní ochrany podal až v roce 2016 po několikaletém nelegálním pobytu na území ČR a umístění v Zařízení pro zajištění cizinců za účelem realizace vyhoštění. Správní orgán vycházel i z rozsudku NSS sp.zn. 3Azs 119/2004 ze dne 13.1.2005, podle něhož, jestliže cizí státní příslušník podává až po poměrně dlouhé době pobytu v ČR žádost o azyl za situace, kdy jiné možnosti úpravy pobytu jsou vyčerpány, ztíženy či omezeny, jedná se o nepřímý důkaz toho, že situaci ve své domovské zemi ve skutečnosti nepocíťoval natolik palčivě. K posouzení problematiky základní vojenské služby žalovaný poukázal na Příručku k postupům a kritériím pro určování právního postavení uprchlíků, podle níž obavy z možného trestního stíhání a potrestání za dezerci či vyhýbání se nástupu základní vojenské služby nepředstavují samy o sobě obavy z pronásledování, které by byly opodstatněné. Člověk jasně není uprchlíkem, pokud jeho jediným důvodem pro dezerci či vyhýbání se nástupu vojenské služby je jeho averze vůči vojenské službě nebo strach z boje. K otázce humanitárního azylu žalovaný konstatoval, že se zabýval rodinnou, sociální a ekonomickou situací žalobce, přihlédl k jeho věku a zdravotnímu stavu. Žalobce je zletilou, plně svéprávnou osobou, schopnou zajišťovat si své potřeby. Žalovaný znovu připomněl několikaletý nelegální pobyt žalobce v ČR bez snahy nějakým zákonným způsobem situaci řešit. Za takovou snahu nelze považovat prokazování se falešným maďarským dokladem totožnosti. Nadto na udělení humanitárního azylu není právní nárok, je udělován jen za výjimečných okolností, kdy nebyl shledán důvod podle § 12 zákona a bylo by současně zcela nehumánní azyl neudělit, což v případě žalobce shledáno nebylo. Dále žalovaný konstatoval, že žalobce neuváděl žádnou konkrétní skutečnost, z níž by vyplývalo, že by v době svého pobytu v Rusku byl terčem cíleného zájmu státních orgánů své vlasti, což by dalo možnost vzniku vážného nebezpečí v případě návratu do vlasti. Totéž platí i ohledně potíží ze strany soukromých osob. Žalovaný rovněž připomněl, že žalobce nebyl dosud odveden. Lze tedy tvrdit, že žalobce se nenachází v postavení osoby, která by bezprostředně po návratu do vlasti měla k výkonu vojenské služby nastoupit. V případě, že by se žalobce stal po návratu do vlasti terčem jednání, které by považoval za protiprávní, má možnost vyhledat pomoc příslušných státních orgánů. Žalobce neuváděl žádné okolnosti o tom, že by příslušné státní orgány měly pomoci žalobci odmítnout. Dále podle žalovaného žalobci objektivně nebrání možnost v přestěhování se na jiné místo v rámci Ruské federace, kde se bude cítit bezpečně. Žalovaný odkázal na informaci Ministerstva zahraničních věcí ČR č. 98845/2015-LPTP z 21.5.2015 a č. 97677/2016-LPTP ze dne 3.7.2015, podle nichž nemůže žadatel v případě návratu do vlasti trpět ani z důvodu žádosti o udělení mezinárodní ochrany v ČR. Dle těchto informací nejpálčivějším problémem bývají ekonomické potíže. Žalovaný také připomněl, že ukrajinský konflikt se nijak nedotýká bezpečnostní situace v Ruské federaci. Žalovaný neshledal, že by vycestování žalobce bylo v rozporu s mezinárodními závazky v ČR. Správní orgán poukázal na rozhodnutí NSS sp.zn. 2Azs 66/2008 ze dne 8.1.2009, podle kterého rodinné vazby v ČR nejsou důvodem pro udělení doplňkové ochrany.

Žalobu soud neshledal důvodnou.

Podle žalobce je v rozporu s § 68 odst. 2 správního řádu v napadeném rozhodnutí nedostatečná identifikace účastníka řízení. Soud neshledal tento žalobní bod důvodný. Je zřejmé z napadeného rozhodnutí, že žalobce byl identifikován svým jménem, příjmením,

státní příslušností, datem narození. Absentuje údaj o trvalém bydlišti, nicméně jedná se o cizince, který trvalé bydliště v ČR nemá, proto nelze doslovně aplikovat v této části ustanovení § 18 odst. 2 správního řádu. Dostatečnou identifikaci žalobce podle názoru soudu zajišťují uvedené údaje, a to obzvláště spolu identifikací žalobce podle evidenčního čísla žadatele o azyl. V napadeném rozhodnutí je identifikace účastníka řízení nezaměnitelná a jednoznačná. Žalobci je nutno přisvědčit v tom, že v napadeném rozhodnutí není uvedeno ustanovení procesního předpisu, podle nějž bylo rozhodováno, nicméně tato okolnost sama o sobě nemůže mít vliv na zákonnost vlastního rozhodnutí, když příslušnost Ministerstva odboru azylové a migrační politiky k rozhodování o věci není nijak zpochybňována.

Dále je v žalobě namítáno nedostatečné odůvodnění ve vztahu k ustanovení § 12 zákona o azylu. V tomto směru má soud napadené rozhodnutí za dostatečně odůvodněné, neboť se žalovaný zabýval veškerými vyjádřeními žalobce, přičemž se zaměřil na hlavní důvod žádosti žalobce o mezinárodní ochranu, a to legalizaci pobytu žalobce v ČR. Soud se v tomto směru zcela ztotožnil s žalovaným, že legalizace pobytu v žádném případě nemůže být důvodem pro udělení azylu, neboť tento důvod nelze podřadit pod taxativně vyjmenované azylově relevantní důvody podle ustanovení § 12 zákona o azylu. Stejně tak není odůvodněným strachem z pronásledování ve smyslu ust. § 12 zákona o azylu okolnost, že žalobce se obává, že bude v zemi původu povolán k výkonu vojenské služby, neboť se jedná o státoobčanskou povinnost, a to i v ČR. Obavy žalobce z bezpráví v Rusku soud neshledal důvodnými, neboť se jednalo pouze o obecné tvrzení o možném nebezpečí, které žalobce ani nespecifikoval, ani nevyplývá z opatřených zpráv o zemi původu. Tvrzení žadatele o azyl zvláště za těchto okolností nelze nahradit vlastním šetřením ze strany správního orgánu.

Legalizace pobytu v ČR nemůže být současně důvodem ani pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu, který je vyhrazen důvodům zvláštního zřetele hodným, pod něž snahu o možnost pobývat na území ČR nelze podřadit. Skutečnost, že žalobce si po dosažení zletilosti nevyzvedl v zemi původu osobně doklady, nemůže být důvodem pro udělení humanitárního azylu.

Důvodným není ani tvrzení žalobce o naplnění důvodů pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1 a 2 písm. b) zákona o azylu. Žalobce možnou vážnou újmu spatřoval v nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. Podle názoru soudu však nebylo prokázáno, že by žalobci hrozila v souvislosti s návratem do vlasti vážná újma. Při jednání v řízení před soudem žalobce doplnil své vyjádření ohledně aktuálně platného ruského zákona o nabývání občanství. Přitom žalobce sám připustil, že by mohl v současnosti získat občanství Ruské federace, po absolvování příslušných procedur, zejména po osobně podané žádosti v zemi původu. Ani skutečnost, že rodiče žalobce žijí v ČR, nemůže být důvodem pro udělení doplňkové ochrany, jak správně uvedl žalovaný v napadeném rozhodnutí. Nebyla tak prokázána žádná konkrétní vážná újma, která by hrozila žalobci při návratu do země původu.

Na základě výše uvedeného soud neshledal žalobní námitky důvodnými, a žalobu proto zamítl podle § 78 odst. 7 s.ř.s.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s., podle kterého by měl nárok na jejich náhradu žalovaný, který měl ve věci plný úspěch. Žalovanému však žádné náklady řízení nevznikly, a proto jejich náhrada nebyla žádnému z účastníků přiznána.

P o u č e n í : **Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.**

V Plzni dne 20. ledna 2017

Za správnost vyhotovení:
Martina Kerberová

Mgr. Jana Komínková, v.r.
samosoudkyně